

EUGEN SUCHOŇ

25.9.1908 - 5.8.1993

MÍL'NIKY ŽIVOTA

- ◉ **1917 - 1923** gymnázium
- ◉ **od 1920** Hudobná škola v Bratislave (klavír - Frico Kafenda)
- ◉ **1927 - 1931** Hudobná a dramatická akadémia v Bratislave (kompozícia a klavír - Frico Kafenda, dirigovanie - Josef Vincourek)
- ◉ **1931 - 1933** Majstrovská škola pražského konzervatória (kompozícia - Vítězslav Novák)
- ◉ **1933** pedagóg teoretických predmetov na Hudobnej a dramatickej akadémii v Bratislave (1941 poštátnená a premenovaná na Štátne konzervatórium v Bratislave)
- ◉ **1941 - 1948** pedagóg kompozície na Štátnom konzervatóriu v Bratislave
- ◉ **1948 - 1960** profesor a vedúci Katedry hudobnej výchovy na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave
- ◉ **1963 - 1974** prednášal hudobnú vedu a výchovu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave

MÍL'NIKY TVORBOU

◎ 30. roky

- Výbojnejší štýl, Schoenberg (*Sláčikové kvarteto* op.2, 1931)
- Snaha o cyklický monotematizmus, farebnosť akordov vyššej terciovej stavby, lydická kvarta (*Malá suita s passacagliou* op.3. 1931; *Nox et solitudo* op.4, 1932)
- Upevňovanie modálnej diatoniky (*Serenáda pre dychové kvinteto*. Resp. Sláč. Orchester op.5, 1933; *Burleska pre husle a orchester* op.7, 1933;)

POKRAČOVANIE 30 - TYCH ROKOV

- Vrcholné obdobie začína cyklom mužských zborov *O horách* op.8, 1933
- Zjednocovanie dvoch tendencií : dokonalosť formy a vlastná reč (*Baladická suita pre orch.* Op. 9, 1934 - 36; veľký úspech) Kantáta *Žalm zeme Podkarpatskej* (1937) cena Umeleckej besedy. Klavírny výťah Universal Edition Wien.
- *Sonatina pre husle a klavír* (1937) znela na 17.ISCM festivale Krakow 1937

OBDOBIE VOJNY A TESNE PO NEJ

- Tvorba *Krútnavy* (1941 - prvá verzia)
- 1945 - 1948: obdobie mlčania charakter hudobnej tvorby neprechádzal výraznejšou zmenou (*Fantázia a burleska*)
- Po r. 1948 *Krútnava* (1949) pod tlakmi musel prepracovať, hudobnej zložky sa však nedotknul. Úspech, do roku 1979 na 20 zahraničných scénach.

50. ROKY

- *Terchovské spevy* (1952)
- *Metamorfózy* (1953) - autobiografická symfonická suita vo forme variácií
- Po vzniku ZSR má tvorba repetitívny charakter
- Inštruktívne skladby: *Obrázky zo Slovenska* (1956)
- Opera *Svatopluk* (1950 - 1959)

60. ROKY

- Hľadanie možností zjednotenia dodekafónie s modalitou
- 12 tónová chromatická stupnica využitá polymodálnym spôsobom Zborový cyklus *O človeku* (1962) *Šesť skladieb pre sláčiky* (1963) *Ad Astra* (1961) *Poeme macabre pre husle a klavír* (1963) *Kontemplácie pre recitátora a klavír* (1964)

60. ROKY POKRAČOVANIE

- Syntetický dvanásťzvuk - súznenie 12 tónov (kompozičný princíp) doviedla ho tam práca na Akordike - od trojzvuku po dvanásťzvuk
- „prieskum možností“ *Rapsodická suita pre klavír a orchester* (1965); didakticky demonštroval na cykle *Kaleidoskop* (1966 - 1969)
- VRCHOLNÉ DIELO: *Symfonická fantázia na BACH pre organ, sláčiky a bicie* 1971

OD 70. ROKOV

- Retrospektívny charakter (*Toccata* 1973: navazujúca na *Kaleidoskop*) a *Elégia* (1978) pripomínajúca obdobie pred *Krútnavou*.
- *Pohľad do neznáma* (1977) a *Tri piesne pre bas a orch.:* piesňové cykly.
- Čírosť folklórnych inšpirácií: *Concertino pre klarinet a orchester* (1975)

CHARAKTERISTIKA TVORBY

- ◉ Modálna diatonika: modálne štrukturovaný 12tónový materiál (12tónový totál); zvýšenie významu motorického rytmu (pravidelná pulzácia)
- ◉ Dokladné štúdium ľudovej piesne .
Melodické, rytmické a modálne zvláštnosti a európske hudobné modality

- ◉ Charakteristické využívanie dvojíc tritónov (spojenie 4 dvojíc) - tak vyplňa osemtónový diatonický rad diatonickéj stupnice (napr. C-fis+b-e;h-f+g-cis) - používa od cyklu O horách op. 8 až po Krútňavu 1949
- ◉ Tento rad je totožný s druhým radom zo sústavy módov s obmedzenou transponovateľnosťou O. Messiaena
- ◉ V rámci SHM priniesol polaritu baladickosti, kontemplatívnosti voči expresivite a dramatickosti so záverečným pozitívnym riešením

KNIŽNÉ MONOGRAFIE

- ◉ ŠTILICHOVÁ-SUCHOŇOVÁ, Danica: **Eugen Suchoň - Denník z notovej osnovy**
Perfekt, Bratislava 2012
- ◉ ZAVARSKÝ, Ernest: **Eugen Suchoň**
Hudobné centrum, Bratislava 2008
- ◉ ŠTILICHOVÁ-SUCHOŇOVÁ, Danica: **Život plný hudby: Hudobný skladateľ Eugen Suchoň (1908 - 1993) v spomienkach**
Mladé letá, Bratislava 2005
- ◉ ŠTILICHOVÁ, Danica: **Krútnava vo svete / Krútnava in der Welt**
Slovenské národné múzeum, Bratislava 1993
- ◉ JEGOROVA, Valentina: **Eugen Suchoň**
Sovietskij kompozytor, Moskva 1987
- ◉ SUCHOŇOVÁ, Danica: **Podmanený svet**
Mladé letá, Bratislava 1981
- ◉ KRESÁNEK, Jozef - VAJDA, Igor: **Národný umelec Eugen Suchoň**
pus, Bratislava 1978
- ◉ KRESÁNEK, Jozef: **Národný umelec Eugen Suchoň**
Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, Bratislava 1961
- ◉ ZAVARSKÝ, Ernest: **Eugen Suchoň - profil skladateľa**
Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, Bratislava 1955

PERSONÁLNA BIBLIOGRAFIA

- ◉ **SUCHOŇ, Eugen - FILIP, Miroslav: Náuka o harmónii I., II.**
Univerzita Komenského v Bratislave, Bratislava 1992
- ◉ **Okamihy a vyznania**
Život roč. 40, 1990, č. 34-41
(8 pokračovaní)
- ◉ **Akordika od trojzvuku po dvanásťzvuk**
Opus, Bratislava 1979
- ◉ **Kompozičné ideály Frica Kafendu**
Hudobný život 1977
- ◉ **Moje spomienky na Ivana Ballu**
Hudobný život 1977
- ◉ **Moje posledné stretnutie s D. Šostakovičom**
Nové slovo 1975
- ◉ **Otvorený list nár. umelca Eugena Suchoňa nár. umelcovi Ladislavovi Novomeskému - Vďaka za veľkorysosť**
1974 *Smena* 1974 (30.12.)
- ◉ **Príspevok k profilu Frica Kafendu, skladateľa a teoretika**
Pamätnica bratislavského konzervatória 1919 - 1969, Bratislava 1969, s. 35-43

- ◉ **Kedy a kde vznikla opera Krútňava?**
lovenské kúpele 1966, č. 7 (21.6.1966)
- ◉ **Za Zdenkou Bokesovou**
Kultúrny život 1962, č. 14, s. 9
- ◉ **SUCHOŇ, Eugen - FILIP, Miroslav: Stručná náuka o hudbe**
Štátne hudobné vydavateľstvo, Bratislava 1962, 1964
- ◉ **Za Václavom Talichom**
Slovenská hudba roč. 5, 1961, č. 4, s. 151
- ◉ **Tradícia a novátorstvo v hudbe**
Slovenská hudba roč. 4, 1960, č. 1-2, s. 42-46
- ◉ **SUCHOŇ, Eugen - FILIP, Miroslav: Náuka o harmónii I., II.**
Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 1959
- ◉ **Teória kontrapunktu**
Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 1957
- ◉ **SUCHOŇ, Eugen - FILIP, Miroslav: Všeobecná náuka o hudbe**
Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 1955
- ◉ **Frico Kafenda - učiteľ kompozície**
1953 *Hudební rozhledy* 1953, č. 15, s. 696